

Dato: mandag, 6. februar 2012

Det kongelige Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Høring – forslag til bestemmelser for land-for-land rapportering. **Deres ref 11/1997 EYH**

Jeg viser til høringsbrev datert 7.12 om forslag til land-for-land rapportering fra store selskaper innen utvinningsindustrien og skogindustrien på årlig basis om utbetalinger til regjeringer i det enkelte land hvor slik virksomhet drives.

Norsk Bergindustri er en forening for bedrifter som leter etter, utvinner, forvalter eller foredler mineralske ressurser i Norge, eller bedrifter som på annet vis har særlig tilknytning til bergindustrien. Sånn sett er vi en del av det som i forslaget omtales som "utvinningsindustrien", et begrep som på europeisk nivå omtales som "extractive industries", mer spesifikt "non energy extractive industries".

Norsk Bergindustri er svært opptatt av samfunnsansvar, av å bygge omdømme og av at våre medlemmer skal være positive samfunnsaktører. Den enkelte bergindustribedrift har ansvar for å redusere ulemper for omverdenen så langt det er mulig, men det er pr. i dag ikke mulig å komme unna en rekke lokale negative effekter av bergindustri. Vi er en type NIMBY – Not In My Back Yard – bransje. Den enkelte forbruker vil gjerne nyte godt av sluttproduktene basert på råvarene fra bransjen, men ikke ulempene ved å bo ved siden av en gruve eller et steinbrudd. Blant annet grunnet denne effekten er det vårt inntrykk at arbeidet innen såkalt CSR – Corporate Social Responsibility – har kommet relativt langt innen bergindustrien – også i mange viktige produsentland. Bedriftene må for å oppnå samfunnsaksept forklare hvilken rolle de har i samfunnet og gjøre rede for håndteringen av de negative effektene. Ved deltakelse på verdens største gruvekongress PDAC i Montreal i Canada i mars 2011 deltok undertegnede på flere delsesjoner om interessenthåndtering, CSR, urfolk, miljø osv. Tilsvarende fins ICMM – International Council on Metals and Mining, som jobber mye med det samme. Også de europeiske bergindustriorganisasjonene vi kjenner til: Euromines, IMA Europe, UEPG og Euroroc har høyt fokus på dette.

Norsk bergindustri består av alt fra små familieeide selskaper via offentlige eide kommunale og statlige selskaper til større konserner, hvorav mange er utenlandsk eide og der fokus er å sikre råstoffer til europeisk industri. Vi kjenner ikke i detalj hvordan disse er engasjert i den globale gruveindustrien. Det som er sikkert er at hvordan den globale gruveindustrien oppfører seg generelt påvirker den enkelte nordmanns oppfatning også av den norske bergindustrien.

norskbergindustri

Norsk Bergindustri / Norwegian Mining and Quarrying Industries

Næringslivets Hus, Middelthunsgt 27, Postboks 7072 Majorstuen, N-0306 Oslo, Norway
Telefon (+47) 23 08 88 40/41/42

epost@norskbergindustri.no www.norskbergindustri.no

Norsk Bergindustri har følgende kommentarer til det presenterte forslaget:

Åpenhet innen forretningsdrift – "transparency" - er i utgangspunktet et veldig godt prinsipp. Jo mer åpenhet, jo mindre tvil om hva man driver med. Dette vil redusere mulighetene for korrupsjon, noe vi forstår er hensikten med forslaget. Vi oppfatter at slik korrupsjon er et alvorlig hinder for utvikling i mange ressursrike utviklingsland. Som nevnt er det vårt inntrykk at arbeidet knyttet til samfunnsansvar har kommet langt innen det vi kjenner til av internasjonale organisasjoner for bergindustri.

Å rapportere skattebetalinger, royalties, lisensavgifter mm, som foreslått i det norske høringsbrevet, virker relativt uproblematisk.

Jeg vil gjerne nevne at belastningen ved rapporteringsplikt generelt er noe som opptar Norsk Bergindustri. Dette var noe av grunnen til at da tidligere statssekretær i Næringsdepartementet Pål Julius Skogholt i 2010 ba oss vurdere om vi kunne slutte oss til EITI – Extractive Industries Transparency Initiative, var styret i Norsk Bergindustri avventende. Skjemaveldet er noe som opptatt våre bedrifter. De bør først og fremst konsentrere seg om å ta ut mineralske ressurser. Vi innser imidlertid at det for å skape troverdighet og tillit må dokumenteres at man faktisk er innenfor samfunnets rammer.

Vi merker oss at Finansdepartementets forslag er på nivå med EU-kommisjonens forslag og USAs Dodd-Frank Act. Vi er klar over Publish What You Pay Norge (PWYP) sine rapporter om saken og arbeid for at Norge skal innføre et mer utvidet rapporteringssystem. Undertegnede var til stede under lansering av disse rapportene hos Fritt Ord 19. januar. Det ble der nevnt at man ønsker at norske selskaper skal åpent rapportere bl.a. produksjonstall. Dette er vi meget skeptiske til. Slike opplysninger kan utnyttes av konkurrenter. Skulle norske bergindustribedrifter bli pålagt slik rapportering vil de bli mer sårbare, konkurrenter som ikke i utgangspunktet er pålagt slik plikt vil kunne utnytte denne informasjonen og posisjonere seg deretter. På sikt vil dette dermed kunne svekke norsk bergindustri. Vi ber Finansdepartementet overfor EU jobbe for at denne typen og andre typer sensitive opplysninger holdes utenfor rapporteringsplikten.

Det framgår ikke av direktivforslagets kapittel 9 hva som er regnet som "large companies". Den eneste referansen vi finner til dette er i PWYP-rapporten "Defining Elements" fra 17. Mai 2011 hvor det i en tabell antydes at hvis "upstream extractive industries occurs" (Disclosure 3. punkt 4) så vil full land-for-land rapportering bli krevet uansett. Samtidig heter det i høringsbrevets avsnitt 3

at "Kommissjonens forslag til land-for-land rapportering innebærer at store selskaper innen utvinningsindustrien og skogindustrien på årlig basis må rapportere. Dette bør klargjøres. For små bedrifter som har mindre stab oppleves rapportering spesielt krevende.

Vi har i tråd med høringsbrevet kun sett på kapitel 9 i direktivforslaget og legger til grunn at der det i kapitel 10 antydes noe om datterselskaper i andre land ikke er relevant her. Et regelverk for land-for-land rapportering i Norge bør fokusere på rapportering om norske forekomster.

Det framgår ikke av høringsbrevet hvilke deler av bergindustrien som er tenkt omfattet.

Jeg gjør oppmerksom på at norsk bergindustri ifølge Norges geologiske undersøkelse og Direktoratet for mineralforvaltning i 2010 bidro med følgende verdier, fordelt på delbransjer (NGU, publikasjon nr 1, 2011):

● Sand, grus, pukk og leire	4060	millkr
● Industrimineraler	2596	"
● Metalliske malmer	1821	"
● Kull og torv	1536	"
● Naturstein, skifer/murestein	836	"
Sum	10849	millkr

Av disse må det være malmbransjen som er nærmest målgruppen for dette tiltaket.

Det er vel først og fremst der prisene svinger og der finansielle grep kan være aktuelle for å redusere tap i dårlige tider. Pr. i dag er det tre selskaper som er aktive i denne delen av bransjen i Norge: dette er Titania i Hauge i Dalane, Rana Gruber i Rana kommune og Sydvaranger Gruve as i Sør-Varanger. Nussir er et selskap som jobber med konsekvensutredning og reguleringsplaner for å etablere seg med kobberdrift i Kvalsund, mens Arctic Gold ønsker å åpne gullgruve i Kautokeino. Det er for øvrig betydelig leteaktivitet på gang, så bildet kan fort bli mer omfattende om noen år.

Jeg gjør oppmerksom på at denne type virksomheter rapporterer i tråd med det kanadiske National Instrument NI 43-101 som er en standard for rapportering og beskrivelse av mineralforekomster. I Norden følges dette opp gjennom Fennoscandian Review Board, hvor Norsk Bergindustri sammen med vår svenske

og finske søsterorganisasjon har sluttet oss til dette regelverket. Der må bl.a. reserver beskrives.

Med vennlig hilsen,

Elisabeth Gammelsæter
generalsekretær